

Скромна чарівність безцінною

Ольга КРАСОВСЬКА,
Ольга ПРОКОПЧУК (фото)

У столиці України вшосте відбувся Великий антикварний салон. Народившись 2008-го в Українському домі, 2010-го Салон переїхав до Мистецького Арсеналу.

69

Чим особлива нинішня антикварна осінь?

Зазвичай арсенальна подія насичує відвідувачів ароматом різних епох, занурює в розмаїття раритетів – безцінних згадок про давні та близькі етапи історії культури. Полотна старих майстрів, порцеляна, іграшки, предмети побуту, тканини, розкішні аксесуари, дзеркала, статуєтки, меблі, моделі старовинних фрегатів... Це і не лише захоплено роздивляємося в експозиціях провідних вітчизняних галерей, антикварних магазинів, приватних збирачів. Ось таке тло Великого антикварного салону.

А загалом він базується цього разу на двох «китах» – двох іменитих колекціонерах нашої країни: Олександрі Фельдмані та Ігорі Диченкові. Точніше, на їхніх неповторних колекціях. Ще точніше, на лише невеличких сегментах цих колекцій.

Фонд Олександра Фельдмана сконцентрував увагу потенціального глядача на яскравому поколінні митців ХХ століття, серед яких Шагал, Пікассо, Кіслінг, Альтман, Орлова... Крізь демонстровані роботи представників паризької школи передається унікальна атмосфера самовираження й благодійної конкуренції художників-індивідуалістів. До слова, названий фонд провів у рамках Салону закритий благодійний аукціон, кошти від якого спрямовано на будівництво Центру реабілітації дітей та підлітків із психічними розладами.

Другий «кіт» великої виставки – Ігор Диченко, мистецтвознавець, художник, колекціонер. Знаний шанувальник авангарду показав в Арсеналі твори найвідоміших митців першої половини минулого століття із власних запасників. Автор цих рядків пригадує деякі фрагменти одного з минулих інтерв'ю пана Диченка. У тій розмові він називав себе «останній з могикан старої гвардії колекціонерів, котрі відмовляли собі в усьому», згадував, як шукав роботи «репресованих, забутих і формалістів». А на тезу, мовляв, мало хто вірить, що він зібрав колекцію за безцінь, парирував: це така правда, «на ці кошти можна було б зробити ремонт хіба що в якійсь халупі чи мансарді». «Хто міг собі уявити такі різкі історичні повороти? – розмірковував Ігор Сергійович. – І що художників не саджати-муть? Тоді створював колекцію для себе і своїх друзів. Тепер це виявилось потрібним усьому світові». «Я не знаю, скільки в мене експонатів, – стверджував він. – Лишень бойчукістів маю понад 100 оригіналів (репресованих, спробуйте зібрати!)».

А ще повідав про те, з чого розпочалася пристрасть усього життя: «Перші імена, які потрапили до моєї колекції, були дуже навіть непогані: Мікеланджело, Леонардо, Рафаель, Мурільйо... Я був малою дитиною. І в нас удома висів календар з картинами. У мене був силікатний клей і папочка – моя єдина цінність. Я вирівав ці картинки і підписував дитячою рукою: «Джоконда», «Явління Христа народу». Наводимо деякі уривки того інтерв'ю не випадково: деталі частково відкривають завісу над особистістю Ігоря Диченка, який, до слова, вважає: «Найголовніше, аби в людині не було ненависті. Ненависть і заздрощі, на жаль, стають нашим національним надбанням».

Іще одна пронизлива сторінка цьогогорінного Салону – храмові хрести XVI – XVIII століть. Різні за стилем, експонати пунктирно позначають еволюцію основного церковного атрибута. Добірка хрестів зі знищених храмів Буковини представлена українсько-канадською фундацією Art foundations of Andrew Icon.

